

FAGLIG FØLJETON - mælkeproduktion

Gennem 2011 besøger Effektivt Landbrug følgende bedrifter flere gange:

Høj proteinpris øger værdien af rettidig 1. slæt

Under forhold med høj korn- og proteinpris, stort græsareal, gode beholdninger og mulighed for ad libitum fodring med ensilage, er det meget vigtigt, at tage græsset i rette tid, siger konsulent.

AF KAJ LUND SØRENSEN

Hos Flemming Jørgensen, som driver Thomasminde med 250 køer og 220 hektar i Jernved ved Gredstedbro, skal der sandsynligvis tages 1. slæt i den kommende uge.

- Jeg har taget en frisk græsprøve og sendt den ind til Steins Laboratorium for at få det analyseret. Resultatet er lagt ind i Slætprognosen på DLBR Landbrugsinfo, og ud fra den ønskede fordøjelighed skønner vi, hvornår slættidspunktet cirka bliver, forklarer han.

Prøven fra den 9. maj lå på 0,98 kilo tørstofpr. foderenhed i græsblanding 42.

1.05 kilo tørstof

Slætprognosen, der tager højde for græsblanding, vejr med mere, viser udviklingen for blanding 22, der bruges for alle blandinger baseret på alm. rajgræs, og prognosen for blanding 45 bruges for blandinger med rajsvingel.

- Hos os skal det tages 1. juni, hvis vi bruger prognosen for blanding 22, og den 25. maj, hvis prognosen for blanding 45 anvendes. Men vi har jo lidt hvide i de lidt sent såede efterårsudlagte marker

- Det er bedre at tage det lidt for tidligt end alt for sent. Hvis jeg går efter at skårlægge ved 1,05 kilo tørstof, kan det udskydes nogle dage, hvis vejret ikke er tilfredsstillende, siger mælkeproducent Flemming Jørgensen, Gredstedbro (th). (Fotos: Kaj Lund Sørensen)

Et par dage for tidligt

Ud fra prognosen og forventninger til vejret lægger han sig fast på en dato, bestiller maskinstationen, og får det hele planlagt og gjort klar. Når datoen så nærmer sig, og hvis vejret ikke er godt nok, udskydes skårlægningen.

Flemming Jørgensen har gode erfaringer med at booke tid hos maskinstationen i god tid for dermed også at kunne få høstet på det ønskede tidspunkt.

- Det er bedre at bestille en dato, der ligger et par dage for tidligt end for sent, understreger han.

Protein er dyrt

Erik Helbo, som er planteavlskonsulent i Jysk Landbrugsrådgivning i Esbjerg, mener, at det - især når korn- og proteinprisen er høj - er meget vigtigt, at græsset tages i rette tid.

- Protein er jo dyrt at købe ind, pointerer konsulenten, som vurderer, at der - selv om vejret er noget ustabilt - normalt plejer at være en dag eller to, hvor det kan lade sig gøre at bjerge græsset, inden det bliver for gammelt.

Det er især vigtigt, hvis man har rigeligt med foder.

- Hvis siloerne er tomme, og der heller ikke er for store

ber. På denne dato har vi de første tre slæt fra i år liggende færdigsileret i lag i siloen og kan tage hul på det. Når den anden silo samtidig er tømt, kan vi fyde majs i den meget kort tid efter, forklarer Flemming Jørgensen.

Med fire store køresiloer er der normalt noget elastik i beholdningerne og dermed også mulighed for at have gammel majsensilage liggende indtil 1. maj (halvandet år efter høst).

Han har tidligere haft majsensilage fra foregående år liggende indtil 15. maj, men i år er lagrene i underkanten.

Undgår foderskift

- I majsens høstede vi for lidt i 2010, og vores majsensilage er nok brugt omkring 1. november, så det bliver lidt stramt, konstaterer han.

I år er der sået nogle tidlige sorter, der skal høstes senest 1. oktober. Den nye ensilage skal ligge mindst en måned, men tre måneder er bedre. Så er det ensileret helt færdig, og ligner det foder, køerne er vant til.

Han stiler efter at undgå foderskift.

- Hver gang, der laves foderskift, falder ydelsen, fortæller Flemming Jørgensen, som har erfaring for, at det tager tre uger for vommens mikroorganismer at komme over et foderskift, selv om det bare er fra en slags græsensilage til noget andet græs.

Beholdninger ikke for store

På Thomasminde skiftes der normalt foderplan 1. oktober.

- Målet er, at gammel græsensilage slår til indtil 1. oktober

Et stort lag rødkløverblanding, der lægges ned på en våd bund efter en nedbørsrig periode, kan ikke blive tør på 24 timer, vurderer konsulent og grovfoderavler.

AF KAJ LUND SØRENSEN

Afgrøderne står generelt godt, og Flemming Jørgensen i Gredstedbro er godt tilfreds med sine græsmarker, hvor der er ved at være et godt lag.

- Der er jo mange efterårsudlagte marker - over halvdel - og der bliver gjort meget ud af etableringen, bemærker planteavlskonsulent i Jysk Landbrugsrådgivning, Erik

Helbo, som vurderer, at der høstes 1.500-2.000 foderenheder mere i 1. slæt ved disse marker.

- Græsset »står og strutter«, det har en blank overflade og en god farve, og her er masser af sukker, tilføjer han om det alm. rajgræs, der udgør hovedparten.

Der er ikke så meget rødkløver, men ifølge Erik Helbo

Græsset skal forvejres i to dage

kommer der mere i løbet af sæsonen.

Ikke normal anbefaling
Flemming Jørgensen, som har en enkelt tredje års græsmark, mener godt, at nogle marker kan ligge et år ekstra.

- Ja, det er jo ikke vores normale anbefaling at have blanding 42 liggende i tre år. Vi ser ofte, at de bliver tynde

ks@effektivtlandbrug.dk
telefon 61 20 96 67

Græsset har en blank overflade, en god farve, og her er masser af sukker.

ERIK HELBO, PLANTEAVLSKONSULENT

Svineproducent ved Lemvig
Kyllingeproduktion med eget slagteri på Nordfyn
Grovfoderproduktion på kvægbrug ved Gredstedbro
Mælkeproduktion ved Skals

Svineproduktion ved Fårevælle
Præcisionsplanteri på Sydsjælland
Minkproduktion ved Kruså

KVÆGPRODUKTION
Besøg hos:
Flemming Jørgensen,
Thomasminde, nord for Ribe

i hybrid-rajgræsserne eller at rødkløveren forsvinder, siger hans konsulent, der har grovfoder som speciale.

- Marken er ikke så dårlig. Her er et godt og tæt lag, siger mælkeproducenten og peger.

Kan lade sig gøre

- Hvis man sørger for en god etablering og for at tilføre kalium i efteråret og tage sidste slået omkring 25. september til 1. oktober, tror jeg godt, det kan lade sig gøre, tilføjer Erik Helbo.

Ifølge Flemming Jørgensen skyldes vinterskader ofte, at græsset bliver slået for sent i efteråret.

- Ikke mindst i denne vinter har det været ekstremt vigtig, at der har været en passende

Planteaviskonsulent i Jysk Landbrugsrådgivning, Erik Helbo (tv), vurderer, at der hentes 1.500-2.000 foderenheder mere pr. hektar i 1. slået i efterårsudlagte marker som denne hos Flemming Jørgensen.

Nu skal ukrudtet bekæmpes

Der sprøjtes nu, hvor de første løvblade har vist sig. Hvis der kommer varme og mere vand, vil mere ukrudt spire frem, og så køber der igen om 10-14 dage.

AF KAJ LUND SØRENSEN

Majsen, der blev sået den 29. april, står godt. Der bruges Adept og Atrium til helsæd og Patrick og Adept til kolbemajs. På marken er der også allerede noget stort ukrudt, der skal behandles nu.

- Det er tid til at bekæmpe ukrudt nu, hvor de første løvblade har vist sig. Hvis der kommer varme og mere vand, er der mere, som vil spire frem, og så kan vi køre igen om 10-14 dage og tage det sidste, siger Flemming Jørgensen.

Der er flere ærenpris, som ifølge planteaviskonsulent Erik Helbo er mere besværlig end flere af de andre arter. Han har erfaring for, at 0,6 til 0,7 liter Calisto pr. hektar virker godt mod ærenpris.

Konservativ i middelvalget

- Det nye middel, Catch, har god effekt mod storkenæb men det kniber med effekten mod vejpileurt, som vi har her, men jeg er lidt konservativ i middelvalget, forklarer han og anbefaler seks til syv gram Harmony plus 0,5 liter olie sammen med Calisto'en.

Der er lidt enårig rapgræs nogle steder, som kunne klares med 30 gram Majster. Det bør ifølge Erik Helbo især overvejes, hvis anden sprøjtning erstattes af en radrensning.

- Når der alligevel skal etableres en eftergrøde, er radrensning et godt alternativ til anden sprøjtning. Begge dele kan med fordel gøres i samme arbejdsgang, forklarer planteaviskonsulent Erik Helbo (tv).

til underkanten af frøet, og det gjorde han også i år, hvor såbeddet var rigelig tørt.

Der er pløjet med jordpakker og dernæst harvet to gange for at slå jordknolden i stykker ned til en passende størrelse.

- Et jævnt såbed har betydning både for sådybden og ukrudtsbekæmpelsen, siger Erik Helbo.

Tjekker plantetallet

Han tjekker dernæst plantetallet ved at skridte 13,3 meter af og tælle planterne. Antallet af planter på 13,3 meter række gange 1.000 er lig med plantetallet pr. hektar. Ud fra en enkelt hurtig oprælling kommer han frem til 96.000 planter pr. hektar.

I forhold til de planlagte 90.000 planter til kolbemajs, vurderes det hurtige tjek som tilfredsstillende.

Endelig vurderes, hvor præcis planteafstanden er. Enkelte steder står to planter tæt på hinanden.

ks@effektivtlandbrug.dk
telefon 61 20 96 67

Ærenpris er mere besværlig end flere af de andre ukrudtsarter. Planteaviskonsulent Erik Helbo har erfaring for, at 0,6 til 0,7 liter Calisto pr. hektar har en god effekt.

mens han måler dybden en række steder.

Frøene ligger flot omkring 4 til 4,5 centimeter nede.

- Sidste år, hvor jordtemperaturen længe var lav, betød en lille ændring fra fem til fire centimeter sådybde meget for fremspringen, pointerer han.

Hvis frøene sås dybere end seks centimeter, koster det ifølge planteaviskonsulenten udbytte på grund af senere fremspring.

Kræver et ordentlig såbed

Flemming Jørgensen går meget op i at lave et ordentlig såbed og i, at majsene sås ordentlig. Han tilstræber, at der er 4,5 til fem centimeter

THOMASMINDE

- Ligger ved Gredstedbro nord for Ribe
- Ejers af Flemming Jørgensen
- Driver 220 hektar, heraf 8 forpagtet
- Jorden varierer fra JB2 - 7. Det meste er JB4
- 250 Dansk Holstein kører med opdræt
- To fuldtidsansatte medarbejdere
- To skoledrenge arbejder hver omkring 10 timer pr. uge